

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 21 maart 2023

Onderwerp: Toepassen Provinciale coördinatieregeling bij project Heracless-Groen Staal

Kenmerk: 1987567-1987589

Bijlagen:

- **Brief van 24 november 2022 van Tata Steel "Verzoek toepassing provinciaal instrumentarium verduurzaming"**
- **Notitie Voornemen projectbesluit Heracless-Groen Staal**
- **Participatieplan Heracless-Groen Staal**

1. Inleiding

Met deze voordracht stellen wij uw Staten voor om de provinciale coördinatieregeling (hierna PCR) toe te passen voor een gecoördineerde vergunningenprocedure voor het project Heracless-Groen Staal bij Tata Steel. Tata Steel heeft hier per brief van 24 november 2022 (onderwerp: "Verzoek toepassen provinciaal instrumentarium verduurzaming", bijgevoegd) om verzocht. Een beschrijving van het project Heracless-Groen Staal is te vinden in de "Notitie Voornemen Heracless-Groen Staal" (kenmerk 1987567-1987584, zie bijlage).

Volgens de huidige planning verwacht Tata Steel de belangrijkste vergunningen begin 2024 aan te vragen. De Omgevingswet zal op 1 januari 2024 in werking treden, de Eerste Kamer heeft dit op 14 maart jl. besloten. Heracless-Groen Staal zal onder de Omgevingswet in procedure worden gebracht waarbij gebruik wordt gemaakt van het instrument projectbesluit.

Met de Omgevingswet vervalt het instrument PCR. Voor alle zekerheid stellen wij Uw Staten voor in te stemmen met deze Statenvoordracht voor het geval er toch nog (enige) vertraging ontstaat bij de invoering van de Omgevingswet. Als Tata Steel de vergunningen voor Heracless-Groen Staal aanvraagt vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet zou in die situatie de vergunningverlening moeten starten onder de huidige wetgeving. Zonder PCR start de vergunningverlening dan zonder coördinatie. Dit leidt waarschijnlijk tot forse vertraging, realisatie van Heracless-Groen Staal voor 2030 wordt dan zeer waarschijnlijk onhaalbaar. De optie om bij verder uitstel van de Omgevingswet te wachten met de vergunningaanvraag tot de Omgevingswet wel is ingevoerd (zodat het projectbesluit toegepast kan worden) is ook onwenselijk. Dat leidt tot vertraging, namelijk tot de nieuwe invoeringsdatum.

De kans dat deze situatie zich voordoet is door het besluit van de Eerste Kamer klein. Maar als deze situatie zich voordoet kan de invloed op de planning wel groot zijn. Om dit risico uit te sluiten worden uw Staten gevraagd in te stemmen met het van toepassing verklaren van de provinciale coördinatieregeling (PCR), als bedoeld in afdeling 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening, bij de voor Heracless-Groen Staal benodigde vergunningen. De PCR voor Heracless-Groen Staal is dus bedoeld als "terugval optie" voor de situatie waarin de invoering van de Omgevingswet onverhoopt vertraging oploopt.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

Vergunning en vergunningenprocedure voor Heracless-Groen Staal

Voor de bouw van Heracless-Groen Staal zijn verschillende vergunningen van de provincie Noord-Holland nodig. Het besluit tot toepassen van de PCR die aan uw Staten wordt voorgelegd heeft enkel invloed op de *procedure* van de vergunningverlening, vanaf het moment waarop de vergunning wordt aangevraagd. Een besluit tot toepassen van de PCR gaat niet over de inhoud van de vergunning of over de inhoudelijke toetsing aan toepasselijke milieu- of natuurwetgeving. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) en de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN, voor het onderdeel natuur) voeren deze inhoudelijke taken van de vergunning namens de provincie in mandaat uit op dezelfde manier als zonder een PCR. Het besluit tot toepassen van de PCR zegt dus nog niets over de daadwerkelijke vergunning van het project Heracless-Groen Staal. Toepassen van de PCR laat ook onverlet dat Tata Steel zelf in eerste instantie verantwoordelijk is voor een kwalitatief goede en complete vergunningaanvraag.

De vergunningenprocedure voor Heracless-Groen Staal is een uitgebreid traject waarvan in de voorbereiding o.a. een Milieu Effect Rapportage (MER) deel uitmaakt. Daar wordt momenteel aan gewerkt, dit wordt gedaan door Tata Steel. Waar nodig in afstemming met de OD NZKG en/of andere betrokken overheden. De voorbereiding voor de aanvraag van de vergunning is gestart. Dit deel van de procedure tot de vergunningaanvraag (inclusief MER) loopt, de PCR heeft daar geen invloed op.

De provinciale coördinatieregeling (PCR): Juridisch kader en gevolgen

Op grond van artikel 3.33, lid 1, onder a van de Wet Ruimtelijke Ordening (Wro) kunnen door Provinciale Staten gevallen of categorieën van gevallen worden aangewezen waarin:

“De verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat De voorbereiding en bekendmaking van nader aan te duiden, op aanvraag of ambtshalve te nemen besluiten worden gecoördineerd.”

Voor het project Heracless-Groen Staal betreffen dit de volgende besluiten:

1. Omgevingsvergunning planologisch strijdig gebruik
2. Omgevingsvergunning bouw
3. Omgevingsvergunning milieubelastende activiteit
4. Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit / ontheffing Wet natuurbescherming
5. Omgevingsvergunning wateractiviteit (directe lozingen)
6. Omgevingsvergunning wateractiviteit (inname)
7. Omgevingsvergunning wateractiviteit (bouwen op / naast waterkeringen)

Besluiten onder 1-4 vallen onder het bevoegd gezag van de provincie Noord-Holland (1-3 zijn gemandateerd aan de OD NZKG, 4 aan de OD NHN). Voor het besluit onder 5-7 is Rijkswaterstaat het bevoegd gezag. Het verlenen van vergunningen en ontheffingen blijft de verantwoordelijkheid van de overheden die bevoegd gezag zijn. In dit geval nog steeds de provincie Noord-Holland en voor de Waterwet Rijkswaterstaat. De (ontwerp)besluiten worden gezamenlijk voorbereid en tegelijk ter inzage gelegd. Iedereen mag een zienswijze indienen op de ontwerpbesluiten, dit kan in één keer op alle gecoördineerde besluiten. Na de inspraakprocedure worden de definitieve besluiten tegelijk vastgesteld. Het voeren van de coördinatie zal worden uitgevoerd door de OD NZKG. De OD NZKG stemt waar nodig af met de OD NHN en met Rijkswaterstaat.

Ten aanzien van de omgevingsvergunning planologisch strijdig gebruik (met het bestemmingsplan) is met toepassing van de PCR een Verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van PS vereist, deze wordt separaat aan uw Staten voorgelegd. Dit is onderdeel van de processtap “Opstellen en afgeven

van de vergunningen". De gemeente Velsen, Beverwijk (en optioneel gemeente Heemskerk) hebben een adviesrol en hoeft met toepassen van de PCR niet meer zelf het bestemmingsplan te wijzigen (c.q. een afwijkingsbesluit te nemen).

Beroepsmogelijkheden bij toepassing PCR

Tegen alle besluiten die zijn voorbereid met de PCR staat beroep open voor belanghebbenden in één instantie bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De tussenstap van de Rechtbank is met de PCR niet van toepassing. Voor de mogelijkheid van beroep worden alle besluiten als één besluit aangemerkt. De Afdeling beslist binnen zes maanden na ontvangst van het verweerschrift. Dit zorgt voor een aanzienlijk snellere procedure in het geval van beroep, naar verwachting scheelt dit anderhalf jaar.

Mandatering aan Gedeputeerde Staten

Voorgesteld wordt om Gedeputeerde Staten te mandateren om namens Provinciale Staten bovengenoemde lijst met besluiten te wijzigen. Dit voor het geval er tijdens het voorbereiden van bovengenoemde aanvragen door Tata Steel een andere toestemming nodig blijkt te zijn voor Heracless-Groen Staal die op dit moment nog niet in beeld is. Zonder dit mandaat is anders opnieuw besluitvorming via Provinciale Staten nodig, enkel om deze lijst aan te vullen.

De PCR wordt alleen toegepast op bovengenoemde besluiten, eventueel via het mandaat door GS aan te vullen. Dit zijn de besluiten die nodig zijn om te kunnen starten met de realisatie van Heracless-Groen Staal. Tijdens die realisatie – dus feitelijk tijdens de bouw – kunnen nog andere vergunningen en ontheffingen nodig zijn. Dit gaat dan bijvoorbeeld om een tijdelijke geluidsontheffing tijdens de bouw omdat het technisch noodzakelijk is in korte tijd een betonnen fundering te storten. Besluiten over dergelijke vergunningen en ontheffingen volgen tijdens de uitvoering de daarvoor geldende procedures. Deze besluiten tijdens de uitvoering vallen niet onder de provinciale coördinatieregeling.

Toepassen van de PCR bij Heracless-Groen Staal

Voor toepassing van de PCR is van belang dat sprake is van een "project ter verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid". De provincie Noord-Holland wil, zoals beschreven in de Omgevingsvisie NH2050, in 2050 een klimaat neutrale en volledig circulaire provincie zijn. Dit in lijn met de nationale doelstelling op dit gebied. Deze ambitie is gekoppeld aan de doelstelling van het Klimaatakkoord om te komen tot 55% CO₂-reductie in 2030.

Het project Heracless-Groen Staal levert een grote bijdrage aan het terugdringen van CO₂. Met het project Heracless-Groen Staal wordt een CO₂-emissie-reductie tot circa 5 megaton per jaar gerealiseerd ten opzichte van de huidige situatie. In de Omgevingsvisie NH2050 is voor het Noordzeekanaalgebied opgenomen dat de energietransitie, waar Heracless-Groen Staal een onderdeel van is, een leidend ruimtelijk principe is. De CO₂-emissie-reductie worden expliciet genoemd in het Regioplan Noordzeekanaalgebied van juni 2020 en in het Actieprogramma Klimaat 2020-2023 van de provincie Noord-Holland.

Met Heracless-Groen Staal (en de algehele transitie naar groen staal) wordt een volgende stap (na de Roadmap+) gezet in een traject dat bijdraagt aan de reductie van emissies naar de omgeving van Tata Steel. Daarmee past dit project bij de ambitie voor een gezondere leefomgeving in de IJmond, zoals onder meer neergelegd in het Programma Tata Steel 2020-2050: *samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond* en in het Programma Gezonde Leefomgeving.

Gelet op het bovenstaande concluderen wij dat met Heracless-Groen Staal sprake is van een project ter verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid. Vervolgens is het de

vraag of toepassing van de PCR in het concrete geval van Heracless-Groen Staal ook wenselijk is. Provinciale Staten kunnen in dat geval besluiten tot toepassing van de PCR.

Door toepassing van de PCR zijn de procedures voor omwonenden en andere belanghebbenden overzichtelijk omdat alle vergunning worden gecoördineerd door de provincie Noord-Holland (uitgevoerd door de OD NZKG). Op deze manier is de inhoudelijke samenhang en afstemming tussen de verschillende besluiten goed zichtbaar en kan in één keer een zienswijze worden ingediend. De PCR zorgt daarnaast voor een aanzienlijk snellere procedure in het geval van beroep, naar verwachting scheelt dit anderhalf jaar. Doelen voor de reductie van CO₂ en van andere emissies kunnen daardoor met de PCR sneller worden gerealiseerd.

Conclusie

Het is aan Provinciale Staten om in een concreet geval te besluiten de PCR toe te passen. Vanwege het belang van Heracless-Groen Staal voor de nationale CO₂ doelstelling en voor een gezondere leefomgeving in de IJmond stellen wij u voor de PCR op de vergunningenprocedure van Heracless-Groen Staal van toepassing te verklaren.

3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

Financiering

De daadwerkelijke uitvoering van de coördinatie wordt verzorgd door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). De PCR wijzigt enkel de manier waarop de vergunningenprocedure verloopt, de bevoegdheid om te besluiten op de vergunningaanvraag is reeds onderdeel van het takenpakket van de OD NZKG. Wel moet het mandaat van de OD NZKG worden aangevuld om de PCR voor Heracless-Groen Staal uit te voeren. Deze mandaatwijziging wordt tijdig meegenomen in een ronde met andere benodigde aanpassingen aan het mandaat.

Communicatie

Met het GS besluit van 21 maart 2023 wordt een persbericht verstuurd. Verdere communicatie voor het voorliggende PCR besluit is niet aan de orde.

(Burger)participatie

(Burger)participatie is niet aan de orde bij het voorliggende besluit tot toepassing van de PCR bij Heracless-Groen Staal, dit besluit gaat enkel over de procedure van vergunningverlening en eventueel beroep. Rond het projectbesluit, het MER en de vergunning voor Heracless-Groen Staal zijn wel mogelijkheden tot zienswijzen en inspraak voor burgers. Zie hiervoor verder het Participatieplan Heracless-Groen Staal van Tata Steel in de bijlage.

4. Proces en procedure

Als tot toepassing van de PCR wordt besloten is de verdere procedure vanaf de vergunningaanvraag voor Heracless-Groen Staal zoals beschreven op bladzijde 2 en 3 van deze statenvoordracht.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.T.H. van Dijk, voorzitter

H.J. Schartman, plaatsvervangend provinciesecretaris

Ontwerpbesluit Coördinatie besluitvorming Heracless-Groen Staal

Nr. 20-2023

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 21 maart 2023

gelet op, artikel 3.33, eerste lid, onder a, van de Wet ruimtelijke ordening (Wro);

Overwegende,

- Dat artikel 3.33, eerste lid, onder a, van de Wro aan provinciale staten de bevoegdheid toekent om gevallen of categorieën van gevallen aan te wijzen waarin de verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de voorbereiding en bekendmaking van nader aan te duiden besluiten worden gecoördineerd.
- Dat Tata Steel IJmuiden B.V. voornemens is om in te zetten op groen staalproductie door realisatie van twee "Direct Reduced Iron Plants (DRP's)" en drie Reducing Electrical Furnaces (REF's) (installaties voor productie van ruwijzer), genaamd "Heracless-Groen Staal". Na realisatie van deze installaties zal Tata Steel IJmuiden B.V. kooks- en gasfabriek 2 en hoogoven 7 uit bedrijf nemen.
- Dat de Provincie Noord-Holland, zoals beschreven de Omgevingsvisie NH2050, in 2050 een klimaat neutrale en volledig circulaire provincie wil zijn, in lijn met de nationale doelstelling op dit gebied. Deze ambitie is gekoppeld aan de doelstelling van het Klimaatakkoord om te komen tot 55% CO₂ -reductie in 2030.
- Dat met het Heracless-Groen Staal de uitstoot van CO₂ met circa 5 Mton per jaar wordt verminderd. Heracless-Groen Staal levert daarmee een grote bijdrage aan het terugdringen van CO₂.
- Dat met het project Heracless-Groen Staal een volgende stap (na de Roadmap+) wordt gezet in een traject dat bijdraagt aan de reductie van emissies naar de omgeving van Tata Steel. Daarmee past dit project bij de provinciale ambitie voor een gezondere leefomgeving in de IJmond, zoals onder meer neergelegd in het Programma Tata Steel 2020-2050: *Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond*.
- Dat sprake is van is van een project ter verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid.

Besluiten:

1. De coördinatieregeling op grond van 3.33, eerste lid, onder a, van de Wro toe te passen op de volgende vergunningen die nodig zijn ter realisatie van Heracless-Groen Staal:
 - a. Omgevingsvergunning(en) op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor de volgende activiteiten:
 - i. het bouwen van een bouwwerk,
 - ii. het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan, en

- iii. het oprichten en in werking hebben van een inrichting
 - b. Vergunning en/of ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming
 - c. Vergunning op grond van de Waterwet
- 2. Gedeputeerde Staten te mandateren wijzigingen aan te brengen in de onder 1 genoemde opsomming.

Haarlem, 30 mei 2023.

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

Toelichting

Op grond van artikel 3.33, eerste lid, onder a, van de Wro kunnen door Provinciale Staten gevallen of categorieën van gevallen worden aangewezen waarin de verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de voorbereiding en bekendmaking van nader aan te duiden, op aanvraag of ambtshalve te nemen besluiten worden gecoördineerd.

De besluiten waarop de coördinatieregeling van toepassing is, zijn opgesomd in besluitpunt 1. Het betreffen alleen de besluiten die nodig zijn ter realisatie van Heracless-Groen Staal. Dit besluit ziet niet op eventuele andere benodigde besluiten of wijzingen van genomen besluiten.

Het verlenen van vergunningen en/of ontheffingen blijft de verantwoordelijkheid van de overheden die bevoegd gezag zijn. Gedeputeerde Staten zijn bevoegd voor de omgevingsvergunning op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de natuurvergunning op grond van Wet Natuurbescherming. Het Rijk is het bevoegde gezag voor de watervergunning. In besluitpunt 2 hebben Provinciale Staten besloten dat Gedeputeerde Staten bevoegd zijn om namens Provinciale Staten deze lijst te wijzigen. Dit voor het geval er tijdens het voorbereiden van bovengenoemde aanvragen door Tata Steel een andere toestemming nodig blijkt te zijn voor het Heracless-Groen Staal die op dit moment nog niet in beeld is.

Er is sprake van een project ter verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid. Provincie Noord-Holland wil, zoals beschreven de Omgevingsvisie NH2050, in 2050 een klimaat neutrale en volledig circulaire provincie zijn, in lijn met de nationale doelstelling op dit gebied. Deze ambitie is gekoppeld aan de doelstelling van het Klimaatakkoord om te komen tot 55% CO₂ -reductie in 2030. Met het project Heracless-Groen Staal wordt de uitstoot van CO₂ met circa 5 Mton per jaar verminderd. Project Heracless-Groen Staal levert dus een grote bijdrage aan het terugdringen van CO₂. Het halen van de CO₂ doelstellingen van Tata Steel is essentieel voor het behalen van de nationale en provinciale doelstelling.

Daarnaast leidt het project Heracless-Groen Staal tot een verdere reductie van de emissies van onder meer (fijn)stof, PAK's, stikstof, geur en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Dit past bij de provinciale ambitie voor een gezondere leefomgeving in de IJmond, zoals onder meer neergelegd in het Programma Tata Steel 2020-2050: *Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond*.

Door toepassing van de provinciale coördinatieregeling is het voor de omwonenden en andere stakeholders overzichtelijk omdat alle vergunning worden gecoördineerd door de Provincie Noord-Holland. Op deze manier is de inhoudelijke samenhang en afstemming tussen de verschillende besluiten goed zichtbaar.